

Voorwoord

door Frans Lejeune

In dit zomernummer maar een beperkt aantal onderwerpen. Mede vanwege de verhuizing van de Nederlandse Bridge Bond en het daarmee samenhangende extra werk hebben we niet actief achter de kopij voor dit nummer aan kunnen jagen. Het beloofde vervolg op de test van de rekenprogramma's zal dan ook moeten wachten tot een volgend nummer.

Uiteraard hebben we wel de gebruikelijke uitspraken van de Protestcommissie, helaas deze keer zonder commentaar. Door een misverstand was niet geheel duidelijk wie het aanvullende commentaar zou schrijven en dus had niemand het gedaan. Het is en blijft de bedoeling dat één van de leden van de Protestcommissie nadere toelichting geeft bij een aantal uitspraken, dit alles om aan de wedstrijdleiders in het land duidelijk te maken waarom een bepaalde lijn gekozen wordt. Ook zonder aanvullend commentaar zijn de meeste (misschien zelfs wel alle) uitspraken echter prima te begrijpen en daarom toch maar sec de zaken en de bijbehorende uitspraken.

Verder zoals gebruikelijk het schriftelijk WL-examen en iets verder in dit nummer ook de officiële antwoorden.

Verder heeft de Weko zich onlangs nogmaals gebogen over de problematiek inzake de 1§ - opening. Er heerst al een tijdje verwarring over een aantal punten en ook de Weko was niet erg gelukkig met de huidige regelingen. De Weko heeft besloten met ingang van het nieuwe seizoen de regelingen te wijzigen; het hoe en wat treft u in dit nummer aan.

Tot slot een artikel van Hans van Staveren over het zaaien van paren tijdens toernooien (en plaatsingswedstrijden van kampioen-

schappen). Daar is veel over te melden en daarom zullen het minimaal twee artikelen worden. Deze eerste keer een aantal basiszaken. In het volgende artikel zullen een aantal speciale gevallen aan de orde komen.

En dan nog even dit.

In het vorige nummer hebben we melding gemaakt van het programma W.I.P. dat gebruikt kan worden om de indeling van de clubavonden te verbeteren. Gebleken is dat er redelijk wat mensen in geïnteresseerd waren (en hopelijk nog steeds zijn). Helaas ontstonden er vlak voor publicatie enige problemen met de provider van de heer Boogaers en was daardoor het programma een tijdje niet te vinden. Inmiddels lijken te problemen op dat gebied structureel opgelost te zijn door alles te verplaatsen naar een andere site. Geïnteresseerden kunnen het programma nu vinden op: www.wip2000.tk

Tot slot. De verhuizing van de Nederlandse Bridge Bond is ook aanleiding geweest om een nieuw logo te ontwerpen en de huisstijl aan te passen. Dat betekent dat ook het uiterlijk van de Weko-wijzer gaat veranderen. Als alles goed gaat met ingang van het volgende nummer. Hier alvast het nieuwe logo (in het echt zijn de kleuren blauw en oranje).

Uitspraken van de protestcommissie

Protest 01-68 Clubcompetitie

Spel 6 ♠ B95
O / OW ♥ B9
 ♦ HB86532
 ♣ V

♠ 1087			♠ AH64
♥ V73		N	♥ AH54
♦ 74	W		♦ V
♣ HB1085		Z	♣ A732
			♠ V32
			♥ 10862
			♦ A109
			♣ 964

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	2♦	pas
2♥	pas	2SA	pas
3♣	pas	3♦	pas
3SA	allen passen		

Na afloop van het bieden vroeg zuid naar de kracht van de 2SA-herbieding en kreeg toen van oost te horen dat west het 2SA-bod had moeten alerteren; volgens oost gaf dat een willekeurige 4-4-4-1-verdeling aan met 20 punten of meer. Volgens west speelde oost dat wel met zijn andere partner, maar niet met hem. Zuid startte nu niet met ruiten en oost maakte tien slagen. NZ maakten bezwaar: volgens noord had hij bij goede uitleg na 3♣ 3♦ kunnen bieden om een uitkomst aan te geven of een uitnemer voor te stellen. De dienstdoende arbiter speelde zelf mee aan deze tafel en er bleek ook geen protestcommissie gevormd te kunnen worden. Daarom werd dit geval direct voorgelegd aan de PK. Deze heeft overwogen dat:

- protesten van verenigingswedstrijden in eerste aanleg behandeld dienen te worden door een verenigings-protestcomité;
- aangevoerd is dat de wedstrijdleader als speler aan tafel betrokken was en daarom geen beslissing kon nemen;
- er ook overigens geen pc gevormd kon worden;
- dit de PK erg onwaarschijnlijk voorkomt in een vereniging met vier viertallen die actief zijn op Tweede Divisieniveau.

De Protest Commissie heeft besloten:

- het protest niet ontvankelijk te verklaren;
- het protest terug te verwijzen naar het verenigingsprotestcomité.

Protest 01-69 Tweede Divisie viertallen

Spel 23 ♠ HB82
Z / Allen ♥ H984
 ♦ 962
 ♣ 83

♠ 1053			♠ AV9764
♥ 1052		N	♥ A7
♦ HV1085	W		♦ AB43
♣ 74		Z	♣ 5

♠ –
♥ VB63
♦ 7
♣ AHVB10962

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	–	5♣
pas	pas	...doublet	pas
5♦	allen passen		

De denkpauze van oost voorafgaand aan zijn doublet wordt niet betwist. Dit spel wordt gespeeld tijdens de eerste helft van de wedstrijd; NZ maken pas na afloop van de wedstrijd bezwaar tegen het bieden van 5♦ door west; zij stellen dat pas zeker een redelijk alternatief is. Er bleek geen wedstrijdleader aanwezig te zijn. Een toevallig in een andere wedstrijd spelende CLB'er werd gevraagd om de beslissing te nemen. Deze besloot om het tafelresultaat te handhaven, maar ging vervolgens tegen zijn eigen beslissing in protest. Hij had twijfels of het geval wel tijdig was voorgelegd, maar was ook inhoudelijk niet zeker van zijn zaak (hij speelt zelf geen Tweede Divisie).

De PK heeft overwogen dat:

- ondanks de aanvullende bepalingen die voor decentrale competitiewedstrijden in de Tweede Divisie het aanwezig zijn van een wedstrijdleader verplicht stellen, bij deze wedstrijd geen wedstrijdleader aanwezig was;
- volgens art. 24.1 CR de captain van het

ontvangende viertal in voorkomende gevallen op dient te treden als wedstrijdleder, maar in dit geval door een aanwezige TCL een beslissing is genomen;

- de denkpauze van oost voor west een ongeoorloofde inlichting oplevert waarvan hij in het verdere bieden (en spelen) geen gebruik mag maken;
- een "langzaam" doublet een indicatie zou kunnen geven dat passen minder verstandig is en dus daarmee de suggestie inhoudt een bod te doen.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de thuis spelende vereniging te verzoeken in het vervolg bij haar thuiswedstrijden zorg te dragen voor de aanwezigheid van een gediplomeerd wedstrijdleder, zoals in de aanvullende bepalingen van deze competitie verplicht is gesteld;
- de beslissing van de aanwezige TCL op dit spel niet in stand te houden;
- de score op spel 23 vast te stellen op 5♣! C, +750 voor NZ.

Protest 01-70

Tweede Divisie viertallen

Spel 2	♠ 973			
O / NZ	♥ H9763			
	♦ A7			
	♣ HV4			
♠ 852		N		♠ HVB1064
♥ AB4		W	O	♥ V
♦ VB963				♦ 854
♣ A6		Z		♣ B53
	♠ A			
	♥ 10852			
	♦ H102			
	♣ 109872			

Biedverloop :

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	2♦	pas
2♥	doublet	2♠	doublet
pas	...3♥	pas	4♥
allen passen			

Pas na afloop werd de wedstrijdleder geroepen en werd zowel bezwaar gemaakt tegen het bieden van 3♥ als 4♥. Volgens OW was het doublet van zuid ook voorafgegaan door een denkpauze (NZ bestrijden dat) en was pas zeker een alternatief.

De wedstrijdleder stelde dat de denkpauze wel mee zou vallen gezien het feit dat hij pas na afloop geroepen werd en hij besloot dan ook de score te laten staan.

De PK heeft overwogen dat:

- door het late ontbieden van de WL (eerst na afloop van de wedstrijd) de denkpauze niet duidelijk meer kon worden vastgesteld;
- de PK dan slechts de bevinding van de WL dat de denkpauze "wel mee zal vallen" kan volgen;
- er derhalve geen sprake is van een ongeoorloofde inlichting;
- OW zich overigens, bijvoorbeeld door het gebruik van de TD-kaart uit de bidding box, tijdens het bieden hun rechten hadden kunnen voorbehouden.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleder te bekrachtigen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Protest 01-71

Hoofdklasse districtsviertallen

Spel 24	♠ 7			
W / -	♥ 63			
	♦ A52			
	♣ AHV10962			
♠ B106		N		♠ AV9532
♥ HVB82		W	O	♥ A10954
♦ V7				♦ 83
♣ 543		Z		♣ -
	♠ H84			
	♥ 7			
	♦ HB10964			
	♣ B87			

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
pas	2♣ ^A	? 2♠	3♣
3♠	4♣	4♠	...pas
pas	5♣	pas	pas
doublet	allen passen		

De opening van noord was Napolitaans en dat belooft 12-16 punten en een zeskaart klaveren of een vijfkaart met een tweede kleur. Het 3♣-bod belooft 8-11 punten met een drie-kaart steun. De vraag was natuurlijk of noord nog 5♣ mocht bieden. De wedstrijdleder vond van niet, maar kon ook niet goed

aangeven wat dan wel een redelijk eindcontract geweest zou zijn en gaf NZ -3 IMPs op het spel en OW, omdat ze het ook niet echt handig hadden gedaan 0 IMPs (aan de andere tafel was NZ één down gegaan in 5♥; 5♣ gedoubleerd werd precies gemaakt).

Tegen deze beslissing gingen NZ in beroep bij het district. De protestcommissie van het district overwoog dat:

- De denkpaauze van zuid onomstreden is
- Noord geen gebruik mag maken van de wetenschap dat zijn partner over 4♠ heeft nagedacht
- Noord weliswaar reeds tweemaal geboden heeft, maar dat dat niet betekent dat hij bij de derde biedronde verplicht is te passen
- Geen enkele redelijke speler 4♠ ongedoubleerd laat spelen en dat het verhaal van noord dat hij op 4♠ gedoubleerd gepast zou hebben en na 4♠ ongedoubleerd altijd 5♣ biedt als volstrekt normaal wordt gezien; het is niet zozeer de vraag of noord nog mag bieden, maar veeleer wat noord gaat bieden
- Het bieden van 5♣ door noord is ingegeven door eigen aanvallend sterke hand
- De WL aan tafel een begrijpelijke beslissing heeft genomen door zo te beslissen dat de mogelijke overtredende partij in beroep moet gaan, doch dat deze beslissing geen stand houdt.

De protestcommissie van het district besloot:

- De beslissing van de wedstrijdleader te vernietigen
- De score op spel 24 vast te stellen op 5♣ gedoubleerd contract voor NZ
- Het protestgeld te retourneren.

Tegen deze beslissing gingen nu OW in protest bij de PK. Deze heeft overwogen dat:

- de denkpaauze van zuid voor noord een ongeoorloofde inlichting vormt waarvan hij in het verdere bieden en spelen geen gebruik mag maken;
- beoordeeld moet worden of noord uit de mogelijke redelijke alternatieven er een heeft gekozen die door deze ongeoorloofde inlichting is beïnvloed;
- niet is gebleken dat noord uit de redelijke alternatieven er een heeft gekozen die tot nadeel voor OW heeft geleid, m.a.w. dat pas geen redelijk alternatief is.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van het districtsprotestcomité te bekrachtigen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Protest 02-01

Eerste Klasse districtsparen

Spel 15 ♠ H64
Z / NZ ♥ B1098
 ♦ 1052
 ♣ AB5

♠ 9 ♥ H653 ♦ AV9874 ♣ H9	W N O Z	♠ A85 ♥ V742 ♦ HB6 ♣ V87
-----------------------------------	--------------------	-----------------------------------

♠ VB10732
 ♥ A
 ♦ 3
 ♣ 106432

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	—	2♦
pas	2♠	pas	pas
3♦	...pas	pas	3♠

allen passen

Na afloop van het spel maakten OW bezwaar tegen het 3♠-bod van zuid. De wedstrijdleader stelde vast dat het gealtereerde 2♠-bod enige kracht en enige steun in zowel harten als schoppen beloofde; daarmee staat de fit in schoppen dus vast. Zuid heeft in een schoppencontract dan al vijf vaste slagen en een mogelijke slag in klaveren; in de verdediging heeft zuid maar één slag. De wedstrijdleader was dan ook van mening dat 3♠ niet was ingegeven door de aarzeling van noord, maar dat het biedverloop voldoende aanwijzing gaf om dit te bieden en besloot dan ook de score te laten staan. OW gingen tegen deze beslissing in beroep bij het district. Het protestcomité van het district overwoog dat:

- Zuid een juiste uitleg heeft gegeven van het 2♠-bod van noord;
- De denkpaauze van noord onomstreden is;
- De antwoordende hand èn steun in harten èn in schoppen heeft;
- Het 3♠-bod van zuid, ondanks de denkpaauze geen overtreding van de Spelregels is.

Het protestcomité van het district besloot dan ook om de beslissing van de wedstrijd-leider te bekrachtigen. OW waren nog steeds niet tevreden en gingen naar de PK. Deze heeft overwogen dat:

- de WL ter plekke en het protestcomité hebben vastgesteld dat, hoewel onge-woon, de uitleg van het door NZ gebruikte biedsysteem juist is;
- de denkpauze van noord een ongeoor-loofde inlichting voor zuid tot gevolg kan hebben waarvan deze tijdens het verdere bieden (en spelen) geen gebruik mag ma-ken;
- de omschrijving van het 2♠-bod weinig ruimte laat voor extra informatie die volgt uit de denkpauze;
- de zuidhand het 3♠-bod min of meer op-gelegd maakt.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van het protestcomité te be-krachtigen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Protest 02-02

Clubwedstrijd

Spel 19 ♠ A87543

Z / OW ♥ AB6

♦ 7

♣ 765

♠ 109

♥ 10942

♦ H1063

♣ VB2

W N
Z O

♠ B62

♥ V7

♦ B982

♣ H1093

♠ HV

♥ H853

♦ AV54

♣ A84

Zuid speelt 6SA en krijgt ♥9 als uitkomst.

Volgens de gegeven uitleg is dat top van niets. Zuid heeft o.a. naar aanleiding van het vorige spel zijn twijfels (toen werd ook met een negen gestart van A986) en vraagt nog wat door. Uiteindelijk besluit zuid de boer te leggen en west toch maar te spelen op V9xx. Uiteindelijk gaat zuid één down. Na afloop roept west dat ze helemaal niet top van niets spelen, hij doet maar wat (OW zijn derde-klasseniveau, NZ spelen Tweede Divisie). De wedstrijd-leider ziet geen reden de score te wijzigen en het protestcomité van de club

stelt dat zuid het speltechnisch onjuist heeft gespeeld door west op V9xx te spelen; zelfs voor dit zwakke paar is de start met een ne-gen dan absurd. Het speelplan is dan ook geheel voor rekening van zuid en men besluit de score te laten staan. Daarbij wordt nog opgemerkt dat het protestcomité betwijfelt of het contract bij een juiste taxatie van de har-tenkleur wel gemaakt zou worden.

Tegen deze beslissing gaan NZ in protest bij de PK. Deze heeft overwogen dat:

- de argumenten zoals door het vereni-gingsprotestcomité in zijn uitspraak naar voren zijn gebracht geen aanvulling be-hoeven.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van het verenigingsprotest-comité te bekrachtigen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Protest 02-03

Hoofdklasse districtsviertallen

Spel 25 ♠ 1094

N / OW ♥ AV7

♦ H10732

♣ 93

♠ AH753

♥ 2

♦ AVB85

♣ 108

W N
Z O

♠ 6

♥ 109863

♦ 96

♣ HB764

♠ VB82

♥ HB54

♦ 4

♣ AV52

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
–	pas	pas	1♣
2♣	? pas	2♥	doublet
3♦	doublet	allen passen	

2♣ was gealerteerd en uitgelegd als ruiten en harten. Het doublet op 2♥ was voor straf. De wedstrijd-leider was van oordeel dat het 3♦-bod zeer wel kon zijn ingegeven door de on-geoorloofde informatie en wijzigde de score van 3♦ gedoubleerd min 1 in 2♥ gedoubleerd min 3. Bovendien gaf hij OW 1 WP straf voor het gebruikmaken van ongeoorloofde infor-matie.

Tegen deze beslissing gingen OW in protest bij het district. De protestcommissie van het district heeft overwogen dat:

- De vraagstelling van noord over de betekenis van het 2♣-bod van west aanleiding kan zijn voor een ongeoorloofde informatie naar zuid;
- Oost het bod van zijn partner onjuist uitlegde;
- Zuid, na de vraagstelling geen enkele reden heeft zich weer in de bieding te mengen. Dat dit toch gebeurd is, is een overtreding van de Spelregels;
- West door het bod van 3♦ gebruik heeft gemaakt van een ongeoorloofde informatie, hetgeen een overtreding van de Spelregels is;
- Zij absoluut niet kan vaststellen welke wending het biedverloop genomen zou hebben als genoemde overtredingen niet plaats hadden gevonden.

De protestcommissie van het district heeft besloten:

- De beslissing van de wedstrijdleader te vernietigen;
- Beide paren 1 WP straf te geven wegens het gebruik maken van een ongeoorloofde informatie;
- Het spel te annuleren;
- Het protestgeld te retourneren.

Tegen deze beslissing gingen nu NZ in protest bij de PK. Deze heeft overwogen dat:

- het districtsprotestcomité er ten onrechte van uitgaat dat het stellen van een vraag om uitleg van een bieding een ongeoorloofde inlichting op kan leveren voor de partner van de steller van de vraag;
- west een ongeoorloofde inlichting ontvangt door de verkeerde uitleg van zijn 2♣-bod door oost;
- west in het verdere bieden (en spelen) daarvan geen gebruik mag maken;
- het mogelijk is dat het 3♦-bod door deze ongeoorloofde inlichting is gesuggereerd en derhalve niet kan worden toegestaan;
- slechts bij ernstige overtredingen, naast het toekennen van een arbitrale score, een aparte straf wordt opgelegd.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de score op spel 25 vast te stellen op 2♥! -3 door OW, +500 voor NZ;

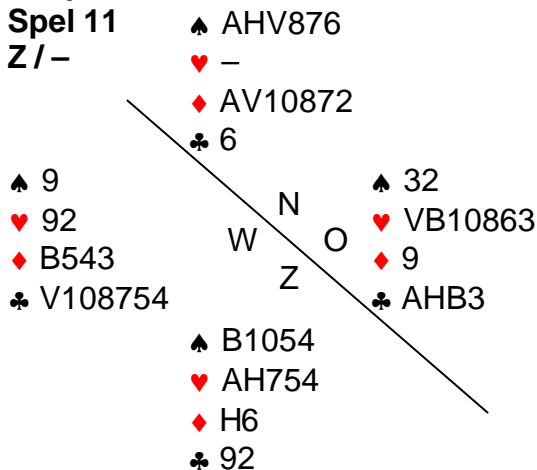
- de door het districtsprotestcomité en/of de wedstrijdleader opgelegde straffen in te trekken;
- het protestgeld te retourneren.

Protest 02-04

MK paren

Spel 11

Z / -

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1♥
pas	1♠	pas	2♠
pas	3♦ ¹	pas	3♠
pas	4♣	doublet	4♦
5♣	6♠	allen passen	

Het 3♦-bod was door noord uitgelegd als echt, zuid had west verteld dat 3♦ een short suit trial was. West beweerde dat hij nu afgezien had van 7♣ (als uitnemer) na deze uitleg. Navraag door de wedstrijdleader leerde dat west de goede uitleg heeft gekregen: volgens het systeem is 3♦ een short suit trial, de long suit wordt geboden via 2SA. De wedstrijdleader stelde dus vast dat naar west toe geen overtreding was begaan en handhaafde de score (6♠ contract). Overigens hebben NZ na dit spel hun afspraken op dit punt gewijzigd.

OW gingen tegen deze beslissing in beroep bij de PK. Deze heeft overwogen dat:

- duidelijk is dat west de juiste uitleg van de door NZ gedane biedingen heeft gekregen;
- het uit het biedverloop niet duidelijk is dat oost ook lange klaveren heeft;
- het doublet van oost, de hand van west en de bieding als zodanig het onwaarschijnlijk maken dat 7♣ geboden zou worden,

zodat daarmee de grond onder het protest direct is verdwenen.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Protest 02-05

Eerste Divisie paren

Spel 4

W / Allen

♠ A85

♥ AB

♦ 8652

♣ HV32

♠ 10743

♥ H974

♦ AH7

♣ 96

N

W

Z

O

♠ HB9

♥ 1083

♦ V104

♣ AB75

♠ V62

♥ V652

♦ B93

♣ 1084

Biedverloop:

West **Noord** **Oost** **Zuid**

2♣ doublet redoublet ? 2♦

doublet allen passen

2♣ was sterk of minder dan een opening met beide hoge kleuren.

2♦ ging gedoubleerd twee down.

Na afloop van de ronde werd de wedstrijdleader geroepen. Gebleken was dat de uitleg van het redoublet door oost aan noord (geen voorkeur) anders was dan de uitleg van west aan zuid (weet niet, geen afspraken, waarschijnlijk klaveren). De wedstrijdleader oordeelde dat er sprake was van verkeerde uitleg en gaf een arbitrale score (NZ 60%, OW 40%). Tegen deze beslissing gingen OW in beroep. De PK heeft overwogen dat:

- het aan OW verweten kan worden over deze situatie in de eerste biedronde geen correcte uitleg van hun afspraken te kunnen geven;
- het 2?-bod van zuid echter zodanig vreemd is dat de slechte score van NZ daarmee geheel voor eigen rekening komt;
- OW echter uit hun slechte uitleg geen voordeel behoren te krijgen.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader niet in stand te houden;
- voor NZ de score vast te stellen op basis van 2?! -2, -500 voor NZ;
- voor OW de score vast te stellen op basis van 2♣! -1, -200 voor OW;
- het protestgeld te retourneren.

Protest 02-06

Eerste Divisie paren

Spel 18

O / NZ

♠ AB9872

♥ H4

♦ 83

♣ 983

♠ V3

♥ AVB107

♦ 5

♣ V7642

N

W

Z

O

♠ 105

♥ 95

♦ VB10972

♣ AB10

♠ H64

♥ 8632

♦ AH64

♣ H5

Biedverloop:

West **Noord** **Oost** **Zuid**

— — 2♣ pas

2♥ ? pas allen passen

2♥ ging één down.

Noord riep na afloop van het spel arbitrage. Op zijn vraag wat 2♥ was had oost gezegd: 'geen afspraken' (oost speelt met een inval-ler); noord paste nu en oost paste ook in de veronderstelling dat 2♥ waarschijnlijk non-forcing zou zijn. West had het bod ook als zodanig uitgelegd aan zuid.

De wedstrijdleader was van mening dat noord onvoldoende uitleg had gekregen en kende een arbitrale score toe van 60% voor NZ en 40% voor OW. Tegen deze beslissing gingen OW in beroep bij de PK. Deze heeft overwogen dat:

- duidelijk is dat OW over deze biedsituatie geen afspraak hebben en oost dat noord voldoende duidelijk heeft gemaakt;
- het niet ongebruikelijk is het 2♥-bod in deze situatie als niet-forcing te behandelen;
- noord daarmee niet gehinderd is in zijn bieden.

De Protest Commissie heeft besloten:

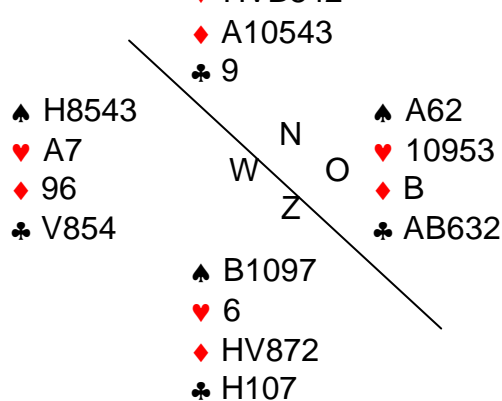
- de beslissing van de wedstrijdleader niet in stand te houden;
- de score op spel 18 vast te stellen op 2♥ -1, +50 voor NZ;
- het protestgeld te retourneren.

Protest 02-07

Eerste Divisie paren

Spel 21

N / NZ

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
–	1♥	pas	1♠
doublet	2♦	3♣	3♦
4♣	4♥	doublet	5♦
pas	pas	doublet	allen passen

Resultaat: 5♦ gedoubleerd contract.

Zuid heeft zijn 1♠-bod gealerteerd en uitgelegd als: 'gelijk aan normaal 1SA-bod'. Noord heeft het 1♠-bod niet gealerteerd. West denkt nu in het bieden zijn schoppenkleur getoond te hebben met zijn doublet, oost denkt dat het een normaal informatiedoublet is geweest. Na afloop roepen OW dan ook de WL; zij zijn op twee punten benadeeld vinden ze: bij juiste uitleg had oost waarschijnlijk 4♠ geboden in plaats van doublet na 4♥ en nu werd in het tegenspel geprobeerd ♠AH op te rapen en dat was de enige manier om het contract te laten maken. De WL was het met OW eens en wijzigde de score in 5♦ gedoubleerd één down. Tegen deze beslissing gingen NZ in protest bij de PK. Deze heeft overwogen dat:

- zowel noord als zuid het 1♠-bod onvolgende hebben uitgelegd;
- het daarom begrijpelijk is dat OW een misverstand hadden over de betekenis van het doublet van west;

- het oost daarom niet verweten kan worden dat hij het spel verdedigde zoals hij heeft gedaan omdat hij ervan uitging dat partner klaveren en ruiten aangaf.

De Protest Commissie heeft besloten:

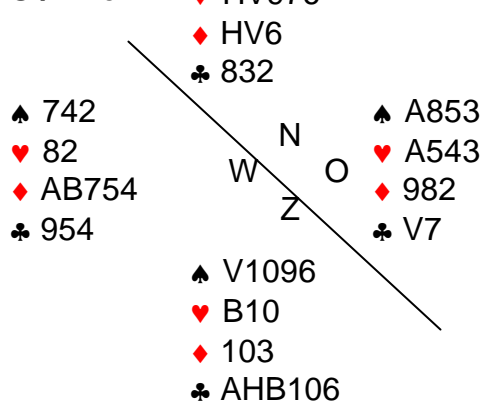
- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Protest 02-08

Eerste Divisie paren

Spel 10

O / Allen

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	pas	1♣
pas	1♥	pas	1♠
pas	2♦	pas	3♣
pas	3SA	allen passen	

1♣ kon een doubleton zijn, 2♦ was de vierde kleur.

3SA ging één down.

Oost startte met ♦9. Op de systeemkaart stond vermeld dat van 98x gestart wordt met de kleinste; de werkelijke afspraak is dat of met de negen of met de kleinste gestart wordt. De wedstrijdleader was van oordeel dat de leider daardoor mogelijk misleid was; noord heeft twee opties nadat hij de harten heeft vrijgespeeld: of schoppen afgeven (dat werkt met de ruiten 4-4 of 6-2 met ♠A bij de korte ruiten) of de klaverensnit (dat werkt bij ♣V goed en niet langer dan derde). Met de juiste informatie wordt de kans op het kiezen van het tweede speelplan groter. De wedstrijdleader besloot dan ook een arbitrale score te geven gebaseerd op 50% van 3SA +2 en 50% van 3SA -1.

Tegen deze beslissing gingen OW in protest bij de PK. Deze heeft overwogen dat:

- de systeemkaart van OW op dit punt niet voldoende was ingevuld;
- de leider zich moet realiseren dat, gezien zijn gemeenschappelijke holding, de start met ♦9 merkwaardig is;
- het zeer wel mogelijk is dat de uitkomst van ♦98xx is geweest;
- noord dus verantwoordelijk blijft voor de door hem gemaakte keuze in het afspel.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleider niet in stand te houden;
- de score vast te stellen op 3SA -1, -100 voor NZ;
- het protestgeld te retourneren.

Protest 02-09

Tweede Divisie paren

Spel 11

Z / -	♠ B2				
	♥ AV9432				
	♦ H102				
	♣ 83				
♠ V9864		N	O	♠ AH1075	
♥ H76		W	Z	♥ 105	
♦ 853				♦ VB97	
♣ 72				♣ V5	
	♠ 3				
	♥ B8				
	♦ A64				
	♣ AHB10964				

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1♣
pas	1♥	1♠	2♣
3♠	...doublet	pas	4♣
pas	4♥	allen passen	

Resultaat: 4♥ +1

De WL stelde vast dat de denkpauze voor iedereen aan tafel duidelijk was. Hij was verder van oordeel dat pas voor zuid zeker een alternatief was (lengte klaveren heeft zuid al aangegeven en hij heeft twee verdedigende slagen). De WL wijzigde de score in 3♠ gedoubleerd twee down.

Tegen deze beslissing gingen NZ in protest bij de PK. Deze heeft overwogen dat:

- de denkpauze van noord voor zuid een ongeoorloofde inlichting oplevert waarvan zij in het verdere bieden (en spelen) geen gebruik mag maken;
- dat zuid, met zo weinig defensieve waarde, niet zal passen op het mogelijk voor straf gedoubleerde 3♠-contract;
- door zuid dus geen overtreding is begaan.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de WL niet in stand te houden;
- de score op spel 11 vast te stellen op 4♥ +1, +450 voor NZ;
- het protestgeld te retourneren.

Protest 02-10

Tweede Divisie paren

Spel 8

W / -	♠ 62				
	♥ 1042				
	♦ A742				
	♣ AB108				
♠ H1054		N	O	♠ A7	
♥ AVB9		W	Z	♥ H87653	
♦ VB5				♦ 98	
♣ H5				♣ 976	
	♠ VB983				
	♥ -				
	♦ H1063				
	♣ V432				

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
1SA	pas	2♦	pas
2♠ ^A	pas	3♦ ^A	pas
3♥	pas	4♥	allen passen

Resultaat 4♥ contract.

2♠ was uitgelegd als hartenfit met een waardeloze doubleton schoppen. Noord startte nu schoppen voor het aas. In de tweede slag werd ruiten gespeeld via de vrouw voor het aas. Noord speelde nu schoppen na voor de heer van west. Nu werd troef gespeeld en zuid gooide twee keer schoppen weg. Nu kon ♠10 vrijgetroefd worden en daar ging een ruiten van oost op NZ. NZ gonden dat ze door de uitleg benadeeld waren en riepen de wedstrijdleider. Deze was het met NZ eens (hij kon geen bevestiging vinden dat de gegeven uitleg correct was en

oordeelde daarom dat er verkeerde uitleg was gegeven) en wijzigde de score in 4♥ -1. Volgens OW had west tijdens het spelen al aangegeven dat hij zich vergist had; NZ bestrijden dat.

Tegen de beslissing gingen OW in protest bij de PK. Deze heeft overwogen dat:

- west voor de uitkomst de verkeerde uitleg van zijn partner had behoren te corrigeren;
- het zuid echter tijdig duidelijk is geworden dat deze uitleg niet overeenstemt met de hand van west;
- hij daarom op het moment dat hij moest beslissen hoe te verdedigen over alle noodzakelijke informatie kon beschikken.

De Protest Commissie heeft besloten:

- west te vermanen voor het niet tijdig corrigeren van de verkeerde uitleg;
- de beslissing van de wedstrijdleader niet in stand te houden;
- de score op spel 8 vast te stellen op 4♥ precies gemaakt, -420 voor NZ;
- het protestgeld te retourneren.

Protest 02-11

Tweede Divisie paren

Spel 12 ♠ AHV5

W / NZ ♥ 654

♦ H103

♣ AV3

♠ B10873

♥ B87

♦ 9

♣ 10986

♠ 962

♥ AHV2

♦ AVB7

♣ B4

♠ 4

♥ 1093

♦ 86542

♣ H752

W N
Z O

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
2♠	? doublet	2SA ^A	? 3♠ ^A
pas	3SA	pas	4♥
allen passen			

2♠ was uitgelegd als zwak (mogelijk zeer zwak) met ten minste een vierkaart schoppen. 2SA was uitgelegd als een sterk en forcering vraagbod.

Resultaat 4♥ +2

NZ vonden dat ze door de risicoloze psyché van oost nu niet meer uit konden zoeken of er verantwoord een slem geboden kon worden.

De wedstrijdleader zag geen reden de score te wijzigen. Daarop gingen NZ naar de PK.

Deze heeft overwogen dat:

- niet is komen vast te staan dat het 2SA-bod van oost verkeerd is uitgelegd;
- NZ in dat geval geen beroep kunnen doen op nadeel aangezien er geen overtreding is begaan.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Protest 02-12

Tweede Divisie paren

Spel 2 ♠ H10863

O / NZ ♥ B5

♦ 765

♣ HV8

♠ V94

♥ 862

♦ AV3

♣ 10754

♠ B752

♥ HV9

♦ B92

♣ 632

♠ A

♥ A10743

♦ H1084

♣ AB9

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	pas	1♥
pas	1♠	pas	2♦
pas	...2♥	pas	2SA
pas	3SA	allen passen	

De denkpaauze voorafgaand aan 2♥ wordt niet betwist.

Resultaat: 3SA contract.

OW maken bezwaar tegen het doorbieden van zuid na de denkpaauze. De wedstrijdleader zag geen reden de score te wijzigen. Daarop gingen OW naar de PK. Deze heeft overwogen dat:

- de denkpaauze van noord voor zuid een ongeoorloofde inlichting oplevert waarvan

hij in het verdere bieden (en spelen) geen gebruik mag maken;

- het duidelijk is dat zuid van deze ongeoorloofde inlichting geen gebruik heeft gemaakt aangezien hij, voor zijn bieden tot zover, een maximale hand heeft die verder bieden volstrekt normaal maakt.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld te retourneren.

Protest 02-13

MK paren

Spel 19

Z / OW

♠ B752

♥ HV52

♦ V9

♣ 1052

♠ A963

♥ A3

♦ 864

♣ HV84

N

W

O

Z

♠ 4

♥ B1094

♦ HB53

♣ B976

♠ HV108

♥ 876

♦ A1072

♣ A3

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	–	1♣ ^A
pas	1♥ ^A	pas	1SA
allen passen			

Resultaat: 1SA +1

1SA werd niet gealerteerd. Na de start van ♠3 werd desgevraagd door de leider (omdat dummy van tafel was om koffie te halen) verklaard dat hij een vierkaart schoppen kon hebben. Dat hiernaast ook nog een vierkaart ruiten aanwezig kon zijn is niet vermeld. OW vonden dat ze daardoor benadeeld waren, de wedstrijdleader was het daar niet mee eens en handhaafde de score. OW gingen tegen deze beslissing in protest bij de PK. Deze heeft overwogen dat:

- het 1SA-bod in deze situatie gealerteerd had moeten worden;
- oost echter niet benadeeld is omdat, op het moment van naspelen van ♥B, alle relevante informatie beschikbaar was en het daarom duidelijk was dat hij klaveren had

behoren na te spelen voor het beste resultaat.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Protest 02-14

Tweede Divisie viertallen

Spel 14

O / –

♠ 1075

♥ V1042

♦ AH72

♣ 97

♠ AHV3

♥ 763

♦ 6543

♣ H8

N

W

Z

O

♠ B8642

♥ B

♦ 109

♣ AV1032

♠ 9

♥ AH985

♦ VB8

♣ B654

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	pas	1♥
1♠	2SA ^A	4♣	pas
pas	? doublet	4♠	pas
pas	doublet	allen passen	

2SA was hartensteun (limiet).

Resultaat: 4♠ gedoubleerd contract

De wedstrijdleader stelde vast dat 4♣ vraagt om een uitkomst en klaverenlengte belooft. OW ontkennen dat er een afspraak is over schoppentolerantie. De wedstrijdleader besluit de score te laten staan. NZ gingen tegen deze beslissing in protest bij de PK. Deze heeft overwogen dat:

- het voor NZ duidelijk moet zijn dat oosts 4♣-bod, nu hij eerst heeft gepast, uiteraard enige schoppentolerantie bevat;
- er door west geen overtreding is begaan nu hij dit niet expliciet in zijn uitleg van het 4♣-bod heeft opgenomen.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Protest 02-15

Elffersbeker

Spel 3 ♠ 1092

Z / OW ♥ 9872

♦ V54

♣ 1043

♠ A3

♥ H3

♦ 63

♣ AHV87652

♠ HV74

♥ 10654

♦ A98

♣ 92

N

W

O

Z

♠ B865

♥ AVB

♦ HB1072

♣ B

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	—	pas
1♣	pas	1♦	pas
3♣	pas	...3SA	pas
4SA	pas	5♦	pas
6♣	allen passen		

Resultaat: 6♣ contract

NZ behouden zich hun rechten voor, maar roepen de wedstrijdleader pas na afloop van de wedstrijd. De denkpauze wordt niet betwist. De wedstrijdleader wijzigt de score in 3SA +2. Tegen deze beslissing gaan OW in protest. De PK heeft overwogen dat:

- de denkpauze van oost voor west een ongeoorloofde inlichting oplevert waarvan hij in het verdere bieden (en spelen) geen gebruik mag maken;
- het goed voorstelbaar is dat op het 3SA-bod gepast wordt;
- het dus zeer wel mogelijk is dat west in zijn bieden beïnvloed is door de denkpauze van oost.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld te retourneren.

Protest 02-16

Voorrunde Gemengde paren.

Dit protest ging niet over een bepaald spel, dus spelverdelingen zijn niet relevant.

Tijdens een voorronde bleken er 23 paren aanwezig te zijn. De wedstrijdleader had besloten om niet paar 24, maar paar 23 de stilzit te laten zijn (dat kwam voor het schema beter uit). Hij heeft dat ook omgeroepen, maar mede omdat het erg rumoerig was (er werd ook nog een bekerwedstrijd gespeeld) en de wedstrijdleader geen microfoon gebruikte is die mededeling niet door iedereen volledig verstaan en begrepen. In de één na laatste ronde gaat een paar een wandeling maken omdat ze denken een stilzitronde te hebben (ze moesten tegen paar 24). Bij terugkomst blijkt dat ze het onjuist hadden en nu krijgen ze van de wedstrijdleader voor de niet-gespeelde spellen 40%. Daarmee loopt het paar een mogelijke plaatsing in de halve finale juist mis. Het paar gaat tegen deze beslissing in protest. De PK heeft overwogen dat:

- ondanks de verklaring van de wedstrijdleader daaromtrent, niet is vast komen te staan dat duidelijk is geworden tegen welk paar er een stilzittafel zou zijn, gezien het grote aantal deelnemers dat middels het protestformulier het bezwaar van appellant ondersteunt;
- het daarom niet onbillijk is appellant op betreffende spellen een arbitrale score te geven van 50% i.p.v. 40% aangezien het paar volgens art. 12C1 slechts tot op zekere hoogte schuldig is aan het niet spelen van betreffende spellen.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de score op de niet-gespeelde spellen vast te stellen op 50%;
- het protestgeld te retourneren.

WL-examen 27 april 2002

Dit examen bestaat uit 21 vragen over de spelregels en uit 8 vragen over o.a. rekenen en organisatie. Eén van de vragen over de spelregels bestaat uit twee onderdelen. Per vraag kunnen 5 punten behaald worden (3a plus 3b dus 10). Het noemen van het juiste toegepaste artikel bij de spelregelvragen (eventueel meerdere; het gaat om het onderdeel dat dan voorgelezen wordt) levert één van de vijf punten op.

De wedstrijden spelen zich af op tweede divisie niveau en er wordt paren gespeeld, tenzij anders vermeld.

Wij verwachten van u een bondig antwoord, waarbij u in ieder geval aangeeft welke beslissing u neemt. Bij die beslissing moet u er naar streven zo rechtvaardig mogelijk te zijn, waardoor de kansen op protesten geminimaliseerd worden, zonder dat een partij meer krijgt dan waar zij recht op heeft.

Arbitrale scores (MP) dienen te worden afgerond op 1 decimaal nauwkeurig, uitslagen van wedstrijden (percentages) op 2 decimalen nauwkeurig.

U krijgt drie uur de tijd voor dit examen. Om te slagen moeten een 5,5 behaald worden.

Normering

Punten	Cijfer
0-18	1
19-26	1,5
27-33	2
34-41	2,5
42-48	3
49-56	3,5
57-63	4
64-71	4,5
72-76	5
77-85	5,5
86-93	6
94-101	6,5
102-108	7
109-116	7,5
117-123	8
124-131	8,5
132-139	9
139-146	9,5
147-150	10

Opgave 1.

N / -	♠ 832		
	♥ B954		
	♦ 95432		
	♣ 10		
♠ H7		N	♠ A105
♥ HV7632		W	♥ A10
♦ A8		O	♦ H7
♣ HB4		Z	♣ A76532
	♠ VB964		
	♥ 8		
	♦ VB106		
	♣ V98		

West is leider in 6♥, na een biedverloop waarin NZ slechts gepast hebben. Noord komt uit met ♣10, oost ♣2, zuid ♣V en west ♣H. West speelt naar ♥A van oost en dan speelt oost ♥10 naar ♥B van noord. Nu ♠2, ♠5, ♠9 en ♠H. In slag 5 speelt west ♥H en daarna claimt hij de rest van de slagen. Noord roept nu de WL die vaststelt dat de leider de laatste troef van noord niet heeft genoemd. West vertelt dat hij die troef natuurlijk nog zou hebben getrokken, zijn speelwijze was toch overduidelijk!
Wat beslist de WL?

Opgave 2.

Z/ NZ	♠ AH10		
	♥ 65		
	♦ A942		
	♣ H753		
♠ 42		N	♠ VB9
♥ HB108732		W	♥ V
♦ HV83		O	♦ B1075
♣ -		Z	♣ AVB64
	♠ 87653		
	♥ A94		
	♦ 6		
	♣ 10982		

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	pas
2♦	doublet	pas	2♠
3♥	3♠pas	pas
4♦	allen passen		

4♦ werd gemaakt. NZ voelen zich benadeeld:
 4♦ werd geboden op de denkpauze van oost,
 zo vinden zij. Deze denkpauze wordt door
 oost bevestigd. Wat beslist de WL?

Opgave 3.

W/allen	♠ 9			
	♥ 952			
	♦ A863			
	♣ A9864			
♠ HB8		N	♠ 3	
♥ A108		W	♥ B7643	
♦ B94			♦ 10752	
♣ V1053		Z	♣ B72	
	♠ AV1076542			
	♥ HV			
	♦ HV			
	♣ H			

West	Noord	Oost	Zuid
pas	pas	1♥	4♠

Nadat zuid 'stop 4♠' geboden heeft, pakt oost zijn biedkaarten op. Zuid kijkt hem wat verwonderd aan, waarop hij zegt: 'ja, pas natuurlijk'. Dan roept zuid de WL.

a) wat beslist deze aangaande de bieding?

Zuid speelt vervolgens 4♠ en maakt 10 slagen. Hij is niet blij met de pas voor de beurt van oost.

b) doet de WL nog iets?

Opgave 4.

W/-	♠ AB962			
	♥ 1097			
	♦ 954			
	♣ V9			
♠ V4		N	♠ H1087	
♥ H		W	♥ B652	
♦ VB762			♦ 108	
♣ HB432		Z	♣ 876	
	♠ 53			
	♥ AV843			
	♦ AH3			
	♣ A105			

West	Noord	Oost	Zuid
pas	pas	pas	1♥
2♦	2♥	pas	2SA
pas	...3♥	pas	4♥
pas	pas	pas	

Nadat zuid 10 slagen heeft gemaakt roept oost de WL en vertelt hem dat noord behoorlijk lang heeft nagedacht alvorens 3♥ te bieden. Nu hij de kaart van zuid kent betwijfelt hij of deze wel 4♥ mocht bieden. Noord erkent de denkpauze.
 Wat beslist de WL?

Opgave 5.

Zuid is leider in 3SA en heeft van de eerste 8 slagen er vier gewonnen. De situatie is als volgt:

				♠ AHV9
				♥ 5
				♦ -
				♣ -
♠ B765		N	♠ 3	
♥ 4		W	♥ H987	
♦ -			♦ -	
♣ -		Z	♣ -	
				♠ 1084
				♥ A6
				♦ -
				♣ -

Zuid is aan slag en speelt ♠4 voor het ♠A en daarna ♠H uit de dummy. Als oost niet bekend claimt zuid alle slagen, met een snit op ♠B, zoals hij zegt.

West roept nu de WL, waarop zuid aan de claim toevoegt dat hij uiteraard ♠10 onder de ♠H deblokkeert.

Wat beslist de WL?

Opgave 6.

W/ Allen

♠ HB9872
♥ B7
♦ H96
♣ 92

♠ 10654
♥ V54
♦ 7
♣ HV1063

N
W O
Z

♠ A
♥ AH10862
♦ B8532
♣ 4

♠ V3
♥ 93
♦ AV104
♣ AB875

West	Noord	Oost	Zuid
pas	2♠	3♥	3♠
....pas	pas	4♦	doublet
4♥	allen passen		

Na het 4♦-bod merkt zuid op dat west een tijdje nodig had alvorens na 3♠ te passen. Dat erkennen OW. Nadat oost in 4♥ 10 slagen heeft gemaakt roept zuid de WL en spreekt zijn twijfel uit over de rechtmatigheid van het 4♦-bod.

Wat beslist de WL?

Opgave 7.

W/OW

♠ VB92
♥ A962
♦ 9
♣ 6543

♠ 1053
♥ 10
♦ AHB862
♣ AH10

N
W O
Z

♠ H7
♥ B754
♦ V1073
♣ 872

♠ A864
♥ HV83
♦ 54
♣ VB9

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	pas	1♥	pas
2♦	pas	3♦	pas
3♠	doublet	3SA	pas
4♦	allen passen		

Nadat west 10 slagen in 4♦ heeft gehaald roept noord de WL. Hij vertelt hem dat oost het 3♠-bod van zijn partner heeft gealverteerd en op een vraag heeft geantwoord dat hij de

betekenis ervan niet kon vertellen. NZ vragen zich af wat er aan de hand is en hebben hun twijfels over het 4♦-bod in deze situatie. Oost herhaalt dat hij echt niet wist wat 3♠ betekende, en dat hij dát aan zijn tegenstanders wilde vertellen.

Wat beslist de WL?

Opgave 8.

Z/-

♠ VB97
♥ B1063
♦ 102
♣ 764

♠ AH842
♥ V4
♦ 854
♣ 1053

N
W O
Z

♠ 106
♥ AH87
♦ AHV9
♣ B92

♠ 53
♥ 952
♦ B763
♣ AHV8

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	—	pas
pas	pas	1♣	2♣
doublet	pas	2SA	pas
3SA	pas	pas	pas

De 2♣ van zuid is uitgelegd als natuurlijk. Zuid wint de eerste twee slagen met ♣A en ♣H. Als hij in slag 3♣V voorspeelt zegt oost: "OK, je krijgt je klaverslagen" en de spelers stoppen hun kaarten in het bord. Enige spelen later is de zitting afgelopen en controleren de spelers hun scores. Daarbij blijkt oost dit spel voor 1 down te hebben geschreven en zuid voor gemaakt. Nu pas krijgt oost door dat zuid op een vierkaart heeft gevolgd. Hij roept de WL en vertelt hem dat hij in dat geval altijd 9 slagen zal maken.

Wat beslist de WL?

Opgave 9.

N/NZ

♠ AVB10874			
♥ 109			
♦ -			
♣ H832			
♠ -	N	♠ 953	
♥ AHV64	W	♥ B75	
♦ A9753		♦ B10642	
♣ V94	Z	♣ 75	
		♠ H62	
		♥ 832	
		♦ HV8	
		♣ AB106	

West	Noord	Oost	Zuid
–	1♠	pas	2♦
2♥	3♠	pas	4♠
pas	pas	pas	

Nadat oost met ♥B is uitgekomen en de dummy op tafel is gekomen vraagt west wat 2♦ betekende. Noord vertelt nu dat het mancheforcing is met steun in schoppen en niets zegt over de ruiten. West roept nu de WL en vertelt hem zich benadeeld te voelen. De WL laat het spel uitspelen (noord maakt 11 slagen) en vraagt dan wat het probleem van west is. Deze vertelt dat hij bij goede uitleg 5♦ zou hebben geboden.

Wat beslist de WL?

Opgave 10.

W/OW

♠ B3			
♥ A106542			
♦ B102			
♣ 42			
♠ AHV5	N	♠ 864	
♥ -	W	♥ V8	
♦ AV5		♦ H9764	
♣ A98763	Z	♣ B105	
		♠ 10972	
		♥ HB973	
		♦ 83	
		♣ HV	

West	Noord	Oost	Zuid
2♣	pas	2♦	2♥
2SA	4♥	pas	pas
doublet	allen passen		

2♣ werd uitgelegd als de sterkste opening, 2♦ als afwachtbod. 4♥ gaat twee down. Na het spel blijkt dat 2SA ook een afwachtbod is, het zegt niets van de verdeling en partner moet zijn beste kleur bieden. De WL wordt ontboden en noord voelt zich benadeeld: als hij dit had geweten, had hij waarschijnlijk geen 4♥ geboden. Het is immers nog niet zeker dat OW de manche bereiken, en indien toch zou het nog wel eens 4♠ kunnen worden in een 4–3 fit, dat met harten uit altijd verliest.

Wat beslist de WL?

Opgave 11.

O/–

♠ H93			
♥ AB4			
♦ A52			
♣ AH93			
♠ AB842	N	♠ 1065	
♥ 87	W	♥ HV1095	
♦ HVB73		♦ 1084	
♣ 4	Z	♣ 107	
		♠ V7	
		♥ 632	
		♦ 96	
		♣ VB8652	

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	pas	pas
1♠	1SA	2♠	...pas
pas	doublet	pas	3♣
3♦	4♣	allen passen	

De WL wordt geroepen na het doublet van noord, waarbij OW wijst op de voorafgaande denkpaauze van zuid. Nadat 4♣ één down is gegaan (uitkomst ♦H) roepen OW de WL opnieuw, erop wijzend dat het doublet naar hun idee inderdaad op de denkpaauze is gebaseerd.

Wat beslist de WL?

Opgave 12.

N/-

	♠ AHB43		
	♥ 8432		
	♦ 7		
	♣ V107		
♠ V76	N	♠ 1092	
♥ 65	W	♥ HVB10	O
♦ V9632	Z	♦ B85	
♣ B93		♣ A86	
	♠ 85		
	♥ A97		
	♦ AH104		
	♣ H542		

West	Noord	Oost	Zuid
-	1♠	pas	3SA
pas	pas	pas	

Uitkomst kleine ruiten. Via ♦B neemt de leider de aas en vervolgt met een kleine schoppen naar de boer die houdt. Hij zegt nu "Schoppen" waarbij hij een onduidelijk handgebaar maakt. De dummy speelt ♠3, oost ♠10, de leider ♠8 en west ♠7.

De leider zegt weer "Schoppen", maar nu zegt oost: "ho, ho, die slag was voor mij". Zuid kijkt verwonderd op en ziet dat in noord de ♠3 is gespeeld. Maar dat heeft hij nooit bedoeld, zo vertelt hij de ontboden WL. Wat beslist deze?

Opgave 13.

Noord is leider in 4♠. OW hebben twee van de tien slagen gemaakt.

	♠ 10		
	♥ -		
	♦ -		
	♣ 87		
♠ -	N	♠ -	
♥ -	W	♥ -	O
♦ 3	Z	♦ 5	
♣ 63		♣ 95	
	♠ -		
	♥ -		
	♦ 6		
	♣ HB		

Noord speelt ♣7 voor ♣H. Iedereen bekent. Vervolgens wordt ♣B gespeeld, west werpt

♦3 af. Oost vraagt verwonderd: "Geen klaveren meer?"

Hierop herstelt west zijn fout, speelt alsnog ♣6 bij en laat ♦3 open op tafel liggen.

Noord, lichtjes in de war, troeft deze slag en speelt tot slot ♣8 die de slag maakt. Dit speelplan valt niet in de smaak van oost die de WL roept.

Welke score laat die noteren?

Opgave 14.

N/NZ

Zuid heeft:

♠ 5
♥ 3
♦ B8654
♣ B87652

Noord opent 1SA, na lang nadenken biedt zuid 2SA, door noord gealerteerd en uitgelegd als "Limiet met ruiten". Noord biedt nu 3SA, waarop zuid 4♣ biedt en noord 5♣.

Voor de uitkomst vertelt zuid dat 2SA zwak is met een lange lage kleur.

5♣ wordt precies gemaakt. OW roepen de WL want ze zijn van oordeel dat zuid gebruik maakte van O.I. Op de systeemkaart van NZ staat: 1SA-2SA: zwak met een lage kleur.

Wat beslist de WL?

Opgave 15.

N/Allen

Noord opent 1SA, zuid antwoordt 3♦ en west vraagt wat dat betekent. "Natuurlijk en limiet" legt noord uit en hij biedt 3SA. Vooral eer als laatste te passen, vraagt west nogmaals uitleg over dat 3♦-bod. Oost komt vervolgens harten uit en dat blijkt de enige downstart. Noord is niet erg gelukkig met de gang van zaken en roept de WL. Die ontdekt dat oost ♦B1098 had en "zomaar" voor harten koos omdat hij "actief ethisch" wilde zijn na al dat gevraagd van z'n partner, dat toch leek te wijzen op ruitenbezit. West had maar twee ruiten en was, zoals hij verklaarde, eigenlijk alleen maar geïnteresseerd om te weten hoe die conventie 1SA-3♦ in mekaar zat. Wat beslist de WL?

Opgave 16.

N/-

Noord opent 2♠ met:

- ♠ V8753
- ♥ 42
- ♦ 753
- ♣ 876

OW bieden uiteindelijk 6♥. Dat gaat één down omdat de leider ♦V snijdt over noord terwijl die kaart bij zuid zit. Het contract staat of valt enkel met het vinden van die ♦V. De opening van 2♠ werd niet gealverteerd. Voor het spelen begon vroeg de leider aan zuid naar de betekenis van 2♠. Antwoord van zuid: "zwakke twee".

De leider beklagt zich achteraf bij de WL: hij had ♣A en ♠H al gezien bij zuid en besloot daarom tegen noord te snijden voor de enige nog ontbrekende honneur: ♦V. Volgens de leider heeft hij verkeerde uitleg gekregen: een zwakke twee is wel wat anders dan deze hand van noord. Deze bewering wordt met de grootste verontwaardiging ontvangen zowel door noord als door zuid: volgens hen is "zwak" toch "zwak" en is deze hand dus ook "zwak".

Wat beslist de WL?

Opgave 17.

Viertallen

Z/-

	♠ AVB754		
	♥ 93		
	♦ H98		
	♣ HB		
♠ 106	N	♠ 3	
♥ AB4	W	♥ HV852	
♦ AB76	O	♦ 103	
♣ A862	Z	♣ V10974	
	♠ H982		
	♥ 1076		
	♦ V542		
	♣ 53		

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	pas
1SA	doublet	2♦	pas
2♥	2♠	3♣	3♠

allen passen

Uitkomst ♥H gevolgd door ♥2 naar ♥A. Switch naar ♣2 voor ♣H in noord. Noord

trekt de troeven en troeft een harten in zijn hand. Nu speelt hij ♣B voor de vrouw in oost (west speelt een kleintje). Dan claimt noord 5 slagen, met de opmerking dat west nog AB in ruiten zal hebben. Of anders moet oost in de dubbelrenonce spelen, aldus noord. De situatie is:

Z/-

	♠ VB7		
	♥ -		
	♦ H98		
	♣ -		
♠ -	N	♠ -	
♥ -	W	O	♥ V8
♦ AB76	Z		♦ 103
♣ A8			♣ 109
	♠ 98		
	♥ -		
	♦ V542		
	♣ -		

Oost maakt bezwaar en roept de WL. Noord moet wel de ruiten goed doen en dat is niet vanzelfsprekend, vindt oost. Noord zegt nu dat met ♦AB10 in west, hij inderdaad nog twee slagen kwijt is. Wat beslist de WL?

Opgave 18.

Z/OW

	♠ AH2		
	♥ V952		
	♦ 532		
	♣ 1085		
♠ 876	N	♠ V1043	
♥ A103	W	O	♥ B874
♦ HB1094	Z		♦ V8
♣ A6			♣ 432
	♠ B95		
	♥ H6		
	♦ A76		
	♣ HVB97		

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	-	1♣
1♦	1♥	pas	1SA
pas	pas	pas	

Uitkomst voor de beurt van oost met ♦V. Na uitleg van de WL aanvaardt zuid de uitkomst niet en zegt aan west: geen ruiten. West start ♠8. Noord wint de slag met ♠A en oost sig-

naleert aan. 2 slagen verder is west aan slag met ♣A. West speelt nu ♦B voor de ♦V, waarna zuid 1SA maakt. Zuid roept de WL omdat zonder de ruitenswitch er altijd tenminste 8 slagen zijn, zo stelt hij. Wat beslist de WL?

Opgave 19.

N/- ♠ H75 ♥ V8652 ♦ H10 ♣ A98	N W O Z	♠ AV42 ♥ 93 ♦ 984 ♣ HB43
♠ B963 ♥ H4 ♦ AV76 ♣ V107		♠ 108 ♥ AB107 ♦ B532 ♣ 652

West	Noord	Oost	Zuid
–	1♥*	pas	2♥
paspas	pas	

* kan op een vierkaart.

Zuid speelt 2♥ en gaat één down. Bij het opengaan van de blinde heeft oost al de wedstrijd-leider geroepen om zich te beklagen over de niet weersproken denkpauze van noord. Volgens oost heeft noord hem op die manier uit een doublet gehouden. Na een doublet in de vierde hand zouden oost-west probleemloos in een maakbaar contract in schoppen gekomen zijn. Wat beslist de WL?

Opgave 20.

Spel 20 N / – ♠ 4 ♥ V875 ♦ HB7 ♣ H10754 ♠ AV9852 ♥ HB32 ♦ 53 ♣ 2	N W O Z	♠ H63 ♥ A1096 ♦ A98 ♣ AB9 ♠ B107 ♥ 4 ♦ V10642 ♣ V863
---	---------------	---

West	Noord	Oost	Zuid
2♣*	doublet	3♣*	4♣
4♠pas	pas	5♣
pas	pas	doublet	allen passen

2♣ belooft minder dan een opening in punten en beide hoge kleuren.

3♣ verzoekt partner de beste hoge kleur te kiezen.

Het spelverloop: West komt uit met ♦5, die oost pakt met de aas en oost speelt ♦ na voor de boer in noord. De leider speelt nu een troef van tafel en oost stapt op met ♣A. Oost speelt nu een ruiten na en de leider gaat twee down. Na afloop roept west arbitrage, omdat zuid uitgenomen heeft na de denkpauze van zijn partner. Hij wil graag de score gewijzigd zien naar 4♠ +1 of +2. Wat beslist de WL?

Opgave 21.

Viertallen Z/Allen ♠ AVB9 ♥ 86 ♦ VB97 ♣ 932 ♠ H76 ♥ 10532 ♦ 65 ♣ VB85	N W O Z	♠ 5432 ♥ B74 ♦ H43 ♣ H107 ♠ 108 ♥ AHV9 ♦ A1082 ♣ A64
--	---------------	---

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	–	1SA
pas	2♣	pas	2♥
pas	3SA	pas	pas
pas			

West komt uit met ♣5 (kleintje belooft plaatje) en oost neemt de heer en speelt ♣ na, opnieuw gedoken door zuid en overgenomen door west. Op de derde klaver doet oost een harten weg (verzaking). De leider neemt de derde klaver, snijdt in schoppen en raapt zijn slagen op: vier schoppens, drie hartens en twee azen in de lage kleuren. Als hij de verzaking van oost bemerkt roept hij de WL. Die geeft hem er één slag bij, omdat oost noch de slag waarin verzaakt werd heeft gemaakt, noch een andere slag met een klaveren daarna. Zuid is daar niet gelukkig mee, omdat hij nu de ruitensnit niet durfde nemen. Wat beslist de WL?

Opgave 22.

Welke van de volgende conventies zijn toegestaan onder de geldende Bruine Sticker regeling?

- A Na een 1SA opening betekent een volgbod hetzij een transfer naar de naasthogere kleur, hetzij de beide kleuren die weer daarboven liggen.
Oftewel:
2♣ is of ruiten of (harten en schoppen).
2♦ is of harten of (schoppen en klaveren).
2♥ is of schoppen of (klaveren en ruiten).
doublet is of klaveren of (ruiten en harten).
2♠ belooft schoppen en ruiten
2SA belooft harten en klaveren.
- B 2♠ is een preëmt met of ruiten of (klaveren en ruiten) of een 20+ pnt 4-4-4-1 met een singleton hoog.
Na een 2SA relay biedt de 2♠ openenaar klaveren met beide lage kleuren, ruiten met alleen ruiten of zijn singleton.
- C Na een 1♣ opening die op een driekaart gedaan kan zijn, geeft een 2♦ volgbod een normale multi 2♦ opening aan.

- D Een 2♥ opening belooft een zwak spel met tenminste een vijfkaart harten. In 95% van de gevallen zal er een vierkaart laag bijzitten en soms zal er een zeskaart harten inzitten.
- E Nadat een speler met een antwoord op Stayman heeft duidelijk gemaakt hoeveel kaarten hij in een specifieke hoge kleur heeft en de blinde is opengegaan, berekenen de tegenspelers wie de meeste kaarten heeft in deze kleur. Degene met de meeste kaarten signaleert voortaan Romeins-Lavinthal en degene met de minste speelt hoog-laag aanmoedigend en bij niet bekennen Revolving Discards.

Opgave 23.

Reken onderstaande scorekaart uit m.b.v. de Butlermethode. Bereken hierbij de datumscore (de arbitrale scores worden niet meege-
nomen bij het bepalen van de datumscore). U kunt ervan uitgaan dat de scores correct zijn ingevuld.

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:			Spel- nr. 1
Pr nr	Contract		♣	Score	
	NZ	OW		NZ	OW
1	3SA	-2-	C	+400	
2		-1-			-400
3	3♣	-16-	C	+110	
4		-15-			+100
5		-8-			+1100
6	3♣	-7-	C	+110	
7		-6-			-110
8	4♦!	-5-	-5	-1100	
9	3SA!	Arb	-3	-500	
10		-11-			-130
11	4♣	-10-	C	+130	
12	Arb	-9-	C		-550
13	-14-			+150	
14	-13-	1SA	-3		-150
15	4♣		-2	-100	
16		-3-			-110

Opgave 24.

Reken de volgende scorekaart uit met behulp van de methode van de cross-imp.(zie hieronder)

Nederlandse Bridge Bond

Spelnr: 4

Datum:			Groep:			imp scores per tafel					total imp
Pr nr	Contract		res	Score		nevenpaar					
	NZ	OW		NZ	OW						
1	-2-			+100							
2	-1-	3♠!	-1		-100						
3		-8-			-140						
4	3♦	-5-	-1	-100							
5		-4-			+100						
6	4♥	-7-	C	+620							
7		-6-			-620						
8	3♥	-3-	C	+140							

Opgave 25.

Op drie zaterdagen organiseert het district een parencompetitie. De bedoeling is dat elke zaterdag om ongeveer half één begonnen gaat worden en dan 4 à 5 uur gespeeld gaat worden. Nadat de inschrijving gesloten is blijkt dat zich 34 paren hebben aangemeld. Welk advies geeft u het district omtrent de grote lijn van het schema?

Opgave 26.

Hieronder vindt u de tussenstand van het NK Pupillenviertallen 2000-2001 na de vierde ronde en de lijst welke tegenstander elk viertal al gehad heeft. Maak een Zwitserse indeling voor de vijfde ronde. Een opmerking: op grond van weerstandpunten staat team Barreveld op de 6^e plaats en team Bruinsma op de 7^e.

Rang	Team	WP
1	8 Trefle d'or	99
2	6 Gerbrand Hop	69
3	7 Equilibrium II	64
4	10 Bijkerk	63
5	5 PokerFACE	61
6	4 Barreveld	56
7	9 Bruinsma	56
8	3 Heesbeen	52
9	1 Simons	41
10	2 Kruijt	38

Team	Tegenstander in ronde nr:				
	1	2	3	4	5
1 Simons	6	7	5	9	
2 Kruijt	7	8	10	3	
3 Heesbeen	8	6	9	2	
4 Barreveld	9	10	7	5	
5 PokerFACE	10	9	1	4	
6 Gerbrand Hop	1	3	8	7	
7 Equilibrium II	2	1	4	6	
8 Trefle d'or	3	2	6	10	
9 Bruinsma	4	5	3	1	
10 Bijkerk	5	4	2	8	

Opgave 27.

Op de volgende pagina treft u de resultaten aan van vijf paren tijdens een serie zittingen die uitgerekend werden met behulp van de Butlermethode. Bepaal het eindresultaat en de onderlinge rangorde.

	Avond 1		Avond 2		Avond 3		Eindresultaat	Onderlinge Rangorde
	IMP	Aantal spellen	IMP	Aantal spellen	IMP	Aantal spellen		
Ans & Alie	+35	28	+17	28	+9	28		
Bob & Bouke	+28	28	+19	24	+12	28		
Cindy & Cees	+23	28	+41	28	+27	24		
Daan & Diny	+10	24	+20	24	+30	28		
Els & Evert	+85	28	-19	28	-2	28		

Opgave 28.

Bepaal de balansmatrix van onderstaand schema

Borden	1-4	5-8	9-12	13-16	17-20	21-24
Ronde						
1	1:1-2	2:3-4	3:5-6	4:7-8		
2	1:6-7	2:8-5	3:3-2	4:1-4		
3			3:4-7	4:2-5	1:6-1	2:8-3
4			3:8-1	4:3-6	1:5-4	2:7-2
5	3:4-8	4:6-2			1:3-7	2:5-1
6	3:5-3	4:1-7			1:2-8	2:6-4

	1	2	3	4	5	6	7	8
8								
7								
6								
5								
4								
3								
2								
1								

Opgave 29.

Bereken de uitslag van de onderstaande scorekaarten uit een bekerwedstrijd en maak een volledige uitslag na de derde ronde.

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:			Spel nr.	
Pr. nr	Contract		res	Score		MP
	NZ	OW		NZ	OW	
1						
2						
3	4♥	-8-	-2	-100		
4		-7-			-150	
5	2♠	4♠	€	+110		2
6		42			170	
7	1SA	-4-	+2	+150		
8		-3-			+100	
9						
10						
11		5			110	2
12	2♠	6	+2	+170		
13						
14						
15						
16						

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:			Spel nr.	
Pr. nr	Contract		res	Score		MP
	NZ	OW		NZ	OW	
1						
2						
3	3♥	-8-	+1	+170		
4	-7-	4♠!	-2		-300	
5	4♠			+100		5
6	42	4♠!	2		300	
7	-4-			+300		
8		-3			-170	
9						
10						
11	5	4♠	2		100	5
12	6			+300		
13						
14						
15						
16						

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:			Spel nr.	
Pr. nr	Contract		res	Score		MP
	NZ	OW		NZ	OW	
1						
2						
3	-8-			-600		
4	-7-	3SA	C		+600	
5	4♠			+100		12
6	42	3SA	€		+600	
7	-4-			-600		
8	-3-	3SA	C		+600	
9						
10						
11	5	5♠	4		100	12
12	6			600		
13						
14						
15						
16						

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:			Spel nr.	
Pr. nr	Contract		res	Score		MP
	NZ	OW		NZ	OW	
1						
2						
3	-8-			-620		
4	-7-	4♥	+1		+650	
5	4♠			650		10
6	42	2♥	+3		+200	
7	-4-			-650		
8	-3-	4♥	C		+620	
9						
10						
11	5	4♥	+1		+650	10
12	6			200		
13						
14						
15						
16						

Uitslagformulier Mitchell Duplicate Wedstrijd

Ontvangende vereniging

Bezoekende vereniging

Datum

	1 ^e ronde		2 ^e ronde		3 ^e ronde		4 ^e ronde		5 ^e ronde		6 ^e ronde	
	Tegen 7-8	IMP	Tegen 9-10	IMP	Tegen 11-12	IMP	Tegen 8-7	IMP	Tegen 10-9	IMP	Tegen 12-11	IMP
Paren 1 en 2	Spel 1	+7	Spel 5	+14	Spel 9	+7	Spel 13		Spel 17		Spel 21	
	2	+6	6	0	10	0	14		18		22	
	3	+9	7	+12	11	-3	15		19		23	
	4	+13	8	+13	12	-13	16		20		24	
	Tegen 9-10	IMP	Tegen 11-12	IMP	Tegen 8-7	IMP	Tegen 10-9	IMP	Tegen 12-11	IMP	Tegen 7-8	IMP
Paren 3 en 4	Spel 9	0	Spel 13	+11	Spel 17		Spel 21		Spel 1		Spel 5	
	10	-1	14	-1	18		22		2		6	
	11	-14	15	+11	19		23		3		7	
	12	+8	16	-6	20		24		4		8	
	Tegen 11-12	IMP	Tegen 8-7	IMP	Tegen 10-9	IMP	Tegen 12-11	IMP	Tegen 7-8	IMP	Tegen 9-10	IMP
Paren 5 en 6	Spel 17	-2	Spel 21	-10	Spel 1	-7	Spel 5		Spel 9		Spel 13	
	18	-5	22	+1	2	+8	6		10		14	
	19	+12	23	+11	3	-2	7		11		15	
	20	-10	24	-6	4	0	8		12		16	

Score	IMP	Score	IMP	Score	IMP	Score	IMP	Score	IMP
0-10	0	170-210	5	430-490	10	1100-1290	15	2250-2490	20
20-40	1	220-260	6	500-590	11	1300-1490	16	2500-2990	21
50-80	2	270-310	7	600-740	12	1500-1740	17	3000-3490	22
90-120	3	320-360	8	750-890	13	1750-1990	18	3500-3990	23
130-160	4	370-420	9	900-1090	14	2000-2240	19	4000-	24

Namen bezoekende Vereniging	1 ^e ronde	2 ^e ronde	Sub totaal	3 ^e ronde	Sub totaal	4 ^e ronde	Sub totaal	5 ^e ronde	Sub totaal	6 ^e ronde	Totaal
1	35-0	29-0	64-0								
2											
3	8-15	32-1	40-16								
4											
5	12-17	12-16	24-33								
6											
Totaal	55-32	73-17	128-49								
Namen ontvangende Vereniging	1 ^e ronde	2 ^e ronde	Sub totaal	3 ^e ronde	Sub totaal	4 ^e ronde	Sub totaal	5 ^e ronde	Sub totaal	6 ^e ronde	Totaal
7	0-35	16-12	16-47								
8											
9	15-8	0-29	15-37								
10											
11	17-12	1-32	18-44								
12											
Totaal	32-55	17-73	49-128								

Regelingen m.b.t. de 1♣-opening

door Frans Lejeune

Naar aanleiding van een uitspraak van de Protest Commissie van een aantal jaren geleden is ooit besloten dat tegen een 1♣-opening die op een doubleton gedaan kan worden in een overigens natuurlijk systeem geen BSC-volgbiedingen (BSC: Bruine-Sticker Conventies) gebruikt mogen worden (zie ook Weko-wijzer 79). Een dergelijke 1♣-opening moest wel gealerteerd worden.

Deze regeling heeft de afgelopen jaren tot veel misverstanden geleid en onbegrip bij spelers en dat was voor de Weko aanleiding om nogmaals kritisch naar deze regeling te kijken.

De conclusie van de Weko was dat deze uitzondering meer problemen oproept dan dat ermee opgelost worden en besloten is dan ook om de regeling te wijzigen.

Met ingang van het seizoen 2002-2003 geldt voor 1♣-openingen het volgende:

Als 1♣ geopend kan worden op een doubleton (of minder), moet deze opening gealerteerd worden. Bovendien wordt deze opening in het kader van artikel 26 en artikel 27 van de Spelregels als een conventionele opening beschouwd en mogen BSC-volgbiedingen toegepast worden.

Als de 1♣-opening ten minste een driekaart in die kleur belooft, hoeft er niet gealerteerd te worden, omdat de opening in het kader van artikel 26 en artikel 27 van de Spelregels als een natuurlijke opening wordt beschouwd. BSC-volgbiedingen mogen dan dus ook niet toegepast worden.

Zaaien voor een toernooi, deel 1

door Hans van Staveren

Bij het organiseren van een wat groter paren-toernooi komen een aantal technische zaken kijken:

1. Wat voor schema('s) gaan we spelen?
2. Wat voor spelersgroepen kunnen we onderscheiden?
3. Hoe verdelen we de spelers over de groepen?
4. Hoe nummeren we de spelers in een groep?

Het meest belangrijke doel in een serieus toernooi hoort een eerlijke uitslag te zijn, en dit doel zullen we dan ook in deze tweedelige serie nastreven.

Laten we als voorbeeld beginnen met een toernooi van twee zittingen van zeven ronden van drie spellen (11x2 is overigens beter!), en een ideaal aantal paren van 42. De eerste twee vragen beantwoorden we nu als volgt:

1. Drie maal een draaiende Mitchell-14.
2. Er zijn dan zes groepen, de even en oneven spelers in drie Mitchells.

Het wisselen tussen de eerste en tweede zitting kunnen we nu eenvoudig regelen door bijvoorbeeld de zes groepjes als in een Howell onderling te verwisselen.

Blijft nog over het beantwoorden van de volgende twee vragen. Eerst maar eens vraag drie. Waarom zouden we ons eigenlijk überhaupt druk maken om de verdeling van de spelers over de groepen? We kunnen natuurlijk gewoon nummertjes laten trekken bij binnenkomst. Dat is zeker acceptabel, en als er van te voren niets over de paren bekend is, kun je ook niet veel beter. De reden om de indeling niet zo random te doen is om de gemiddelde sterkte van alle groepen ongeveer gelijk te krijgen, zodat het aantal spelers dat achteraf over hun indeling klaagt kleiner wordt (het wordt nooit nul!). Let overigens op dat het uitdelen van paarnummers op binnenkomst (eerste paar wordt 1, tweede 2,

enzovoorts) altijd fout is: er is een sterke correlatie tussen tijd van binnenkomst en speelsterkte.

Hoe doe je nu die indeling over de groepen? In het ideale geval heb je een lijst van paren gesorteerd op sterkte, dus in ons geval van paar 1 (het sterkste) tot paar 42 (het zwakste). Nu ga je zigzagzaaien, dat wil zeggen dat je de paren zigzaggend over de groepen verdeelt. Een diagrammetje om dit duidelijk te maken:

1	2	3	4	5	6
12	11	10	9	8	7
13	14	15	16	17	18
24	23	22	21	20	19
25	26	27	28	29	30
36	35	34	33	32	31
37	38	39	40	41	42

Verticaal zie je de paren in een groepje, horizontaal de groepjes. Hopelijk is het zigzag-principe hieruit meteen duidelijk. Groepen die de sterkste spelers krijgen worden meteen gecompenseerd met wat zwakkere broeders. Veel beter dan dit kun je niet, en het is vrij simpel.

Gaan we naar vraag vier. Hoe nummer je de spelers in een groep? De simpelste methode is natuurlijk gewoon van boven af in de tabel. Dat heeft echter als effect dat paar 1 in sterkte begint tegen 2, en 3 tegen 4, en 5 tegen 6. Verder zal paar 1,3 en 5, (en 2,4 en 6, enz) continu met elkaar vergeleken worden omdat ze dezelfde beweging in het schema maken. Als op het toernooi ook nog gedupliceerd moet worden aan tafel zitten de sterke spelers tegen elkaar te dupliceren in plaats van te spelen. Dit alles is minder fraai, en bevordert de eerlijkheid van de uitslag niet.

Hoe dan wel? Er zijn verschillende mogelijkheden. Je kunt afhankelijk van het aantal groepen een rotatie maken, bijvoorbeeld in ons geval in groep twee de paren een plaats naar beneden roteren, en groep drie twee plaatsen, enzovoorts. Wat ik zelf meestal doe is de paren in een groepje "schudden", dus een door toeval bepaald nummer geven. Ook kun je een nummering doen die afhangt van andere eigenschappen van de spelers, hierop komen we in deel twee terug.

Tot nu toe hebben we het onszelf heel eenvoudig gemaakt, er zijn heel veel extra problemen mogelijk. In deze aflevering gaan we er nog één behandelen: wat als het aantal spelers niet zo mooi uitkomt?

Laten we aannemen dat we in ditzelfde toernooi niet 42, maar 44 paren hebben. We hebben altijd een reservepaar achter de hand, dus met een oneven aantal paren gaan we ons niet bezig houden. We zouden graag weer dezelfde Mitchells spelen, en dat kan ook, maar we zullen een van de Mitchells moeten uitbreiden met een zogenaamde aanbretafel. Stel dat we dat doen, hoeveel groepen hebben we dan?

Het zijn er nu in plaats van zes plotseling acht, want in de aanbreigroep hebben we één oneven en één even paar. Deze twee groepen van één paar bewegen anders dan de andere groepen, dus is het een aparte groep. De paren uit deze groepen verstoren onze zorgvuldige zaaiingsmogelijkheid, want ze stoten andere paren uit hun schema op voor ons onvoorspelbare momenten. Daar gaat onze controle over de eerlijkheid van het toernooi.

We kunnen de ellende minimaliseren door ervoor te zorgen dat de paren in de aanbreigroepen geen extreme paren zijn. Hoe gemiddelder de aanbreigroep hoe kleiner de verstoring die ze in de eerlijkheid van het schema aanbrengen. Hiervoor heb ik een bewijs door middel van de techniek van volledige intimidatie, bij wiskundigen wel bekend: stel dat het aanbreipaar het sterkste paar is, en dat in een normaal Mitchell schema paar x juist tegen het zwakste had moeten, maar door de aanbreier nu tegen het sterkste speelt, dan baalt paar x behoorlijk. Quod Erat Demonstrandum.

Aanbreien houdt natuurlijk niet op bij één tafel. In principe kun je een Mitchell-14 uitbreiden tot een Mitchell-14+12. Stel dat we in ons toernooi 54 paren zouden hebben, dan zouden we deze kunnen gebruiken. Dan hebben we nog steeds acht groepen, zes groepen van zeven, en twee van zes. Een ieder die in de aanbrei-Mitchell speelt krijgt nu van zijn zeven oorspronkelijk zorgvuldig uitgezochte tegenstanders er nog maar één tegen, de andere zes worden vervangen door de aan-

breiers. Aanbreien “tot het gaatje” is vermoedelijk geen goed idee.

Maar wat moet je dan met 54 paren? Er nog twee bijronselen en met 56 gaan spelen is natuurlijk het beste, maar dat is meestal niet mogelijk. Hier kunnen we ingrijpen met een Howell. Stel we gaan spelen met vier schema-groepen:

1. Een Mitchell-14
2. Een Mitchell-14
3. Een Mitchell-14+4
4. Een Howell-8

Nu hebben we in totaal zeven volledige spelersgroepen van zeven paren, zes in de Mitchells, en één in de Howell. Verder hebben we nog drie aanbreigroepjes, twee van elk twee paren in de Mitchell-14+4, en één van één in de Howell-8(het zogenaamde ankerpaar).

Het moge duidelijk zijn dat deze indeling van het toernooi voor minder verstoring zorgt van onze zorgvuldige zaaiing. Indeling voor zitting twee is nu iets ingewikkelder omdat de Howell mee moet roteren, maar ik laat dit over als oefening voor de lezer.

Hoe we nu de zaaiing doen van al deze groepen van verschillende maat, en wat we kunnen doen als de spelers niet zo eenvoudig van 1 tot 42 zijn te nummeren, of als we spelers om andere redenen in groepen willen verdelen is het onderwerp van deel twee van deze miniserie.

Ik heb hier natuurlijk ook weer software voor, maar die is nog in ontwikkeling. Voor vragen en opmerkingen sta ik open, bij voorkeur via e-mail (sater@xs4all.nl)

Antwoorden WL-examen 27 april 2002

- 1 De speelwijze was beslist niet duidelijk. West begint troef te trekken maar maakt dat niet af. Het lijkt erop dat hij de laatste troef vergeten is. Meer dan deze troefslag kan west in het verdere spelverloop niet verliezen. Beslissing 6♥ - 1. Art. 70C
- 2 Hoewel de aarzelende pas niet zo makkelijk te duiden is - wat suggereert het? - wordt west op het spoor gezet nog maar eens te bieden in een situatie waarin passen zeker een redelijk alternatief is (art. 16A). Dus terug naar 3♠, dat min 1 (eventueel min 2) zal gaan. De vraag is of NZ de score van 4♦ contract niet aan zichzelf te wijten hebben, maar als noord met ♠A start is ♠H in de tweede slag niet echt aantrekkelijk met een zeer wel mogelijke singleton in west. En met een troefstart – toch ook niet dwaas – is 4♦ ook gemaakt. Daarom wordt de splitscore wat minder gewaardeerd.
- 3a Oost heeft voor de beurt gepast. Als zuid die bieding niet accepteert is west aan de beurt. Deze mag dan niet doubleren. Art. 30B2
- 3b Hij dient oost een waarschuwing of zelfs straf te geven. Bovendien is het niet onwaarschijnlijk dat west gedoubleerd zou hebben. Dus geeft hij een arbitrale score gebaseerd op 4♠X contract. Art. 72B1
- 4 De denkpauze suggereert dat noord heeft overwogen de manche te bieden. Nu die keuze niet is gemaakt is passen op 3♥ voor zuid een redelijk alternatief. Art 16A.
- 5 Deblokken is op geen enkel niveau een automatisme en het is heel goed mogelijk dat zuid slordig (normaal) ♠8 zou hebben bijgespeeld, nu hij pas na het kennelijk bezwaar van west de deblokkade noemt. Art. 70D. Beslissing: 3SA-1.
- 6 Er is Ongeoorloofde Informatie (OI), die bieden suggereert (4♥), maar met deze oosthand is passen op 3♠ geen redelijk alternatief. Een grote meerderheid zal nu 4♦ bieden en er is dus geen overtreding gemaakt. Art 16A.
- 7 4♦ is inderdaad heel merkwaardig en lijkt gebaseerd op de OI die oost heeft verstrekt (art. 16A). Voor west moet 3SA

- zonder het bijkomende verhaal nu toch een ♠-stop aangeven! Maar vervolgens is de vraag of NZ door de overtreding benadeeld zijn. En dat is niet het geval. Zuid komt na dit biedverloop gegarandeerd schoppen uit en dan is 3SA gemaakt. Een berisping voor west is wel op zijn plaats. (1 punt)
- 8 Oost zegt een slag te hebben afgestaan die hij bij normaal spel niet zal verliezen. Hij heeft 8 vaste slagen en de negende kan uit elk van de overige kleuren komen. Op dit niveau wordt dus op de vierde klaver van Zuid zeker geen hartentje afgegooid. Oost zal eerst de ruitens testen en vervolgens maakt hij het spel automatisch, omdat noord in een schoppen/harten dwang komt. Art. 71C.
- 9 De WL vertelt zuid dat hij na de afsluitende pas had moeten vertellen wat de betekenis van 2♦ is en kent voor het verzuim een procedurele straf toe (art. 75D2). Het 5♦-bod van west is met de juiste informatie een reële mogelijkheid (art. 40C/21B3). Daarna kan er van alles gebeuren: 5♠ in Noord, gemaakt of 1 down; 5♦ gedubbeld door zuid voor 1 down. 60/40 – met eventueel nog een correctie bij het zien van de frequentie staat - voor OW/NZ lijkt redelijk.
- 10 Dit verhaal van noord is flauwekul. Er is geen verband tussen de slechte uitleg van het 2SA-bod en de keuze van noord om 4♥ te bieden. Bovendien hebben NZ een goede score op dit spel.
- 11 In een parenwedstrijd zal vrijwel altijd door noord gedubbeld worden. Maar dan komt de vraag of noord ook nog 4♣ mag bieden op 3♣ van zijn maat dat (zonder denkpauze) poploos en met een 5-kaartje gedaan kan zijn. Het antwoord is duidelijk: nee (art. 16A). Oost zal na het 3♦-bod van zijn partner voor 3♠ kiezen, dus dat bepaalt de arbitrale score. West speelt de schoppen voor 1 verliesslag; dus 3♠C. Als het doublet niet wordt toegestaan is het eindresultaat hetzelfde. Dat geldt ook voor 3♠-1. Een gewogen score op basis van 3♠C en 3♠-1 levert wel alle punten op.
- 12 Hoewel de aanduiding daar niet op wijst is het – ook uit de reactie van de leider – duidelijk dat hij een hoge schoppen wilde spelen en dat staat de WL hem dus toe (art. 46B) nu het daarvoor nog niet te laat is. Art 45D. Een aanwijzing naar zuid om zich zorgvuldiger uit te drukken misstaat niet.
- 13 Dit levert voor beide zijden een voldongen verzaking op (art. 63B en 63A). Maar het gebeurt in de twaalfde slag en dan wordt daarvoor geen straf meer gegeven (art. 62D). Herstel levert op dat noord de resterende slagen maakt: 4♠ + 1 dus. Oost moet verteld worden dat hij deze vraag niet mag stellen (art. 61B). (1punt).
- 14 Zuid heeft inderdaad O.I. Maar hij had geen redelijk alternatief voor zijn 4♣-bod. De WL laat de score dus staan. Art 16.
- 15 Het is jammer voor NZ maar als er al sprake is van OI geldt dat zeker niet een suggestie om harten te starten. Geen overtreding dus en de score staat. Art. 16A.
- 16 De uitleg van 2♠-bod is beslist onvoldoende. Bij 'zwakke twee' mag de leider uitgaan van enige 'body'. Een dergelijke zwakke hand valt daar niet onder. Verkeerde uitleg (art. 40B) (1punt). Dan komt de vraag of de leider hierdoor benadeeld is (art. 40C). Met de nog ontbrekende ♦V in noord is er nog steeds geen sprake van een 'zwakke twee' dus de leider kon al op de hoogte zijn. Bovendien is er wat voor te zeggen de ♦V hoe dan ook – dus ook bij juiste informatie – nu bij noord te zoeken. Een gewogen arbitrale score met 1/3 voor 6♥ contract en 2/3 voor 1 down (zeker niet meer dan voor de helft gemaakt) lijkt redelijk. Art. 12C.
- 17 Noord ontsnapt hier. Zijn toelichting is matig. Maar de WL mag aannemen dat met ♦10 vanuit oost in zuid de ♦V komt om de gemarkeerde snit op ♦B te houden. En wat als ♦3 wordt gespeeld en Oost nog 10-derde had gehad? Zelfs dan moet de claim worden toegekend. Want welke leider zet dan ♦V als het aas daar zeker achter zit? Art. 70E.

18 Het bezit van $\diamond V$ in oost is OI voor west (art 50D1). De vraag is dus of er een redelijk alternatief is voor het spelen van $\diamond B$ op dit moment. En het antwoord is ja, schoppen. Als de leider goed speelt ($\spadesuit A$ neemt) maakt hij 8 slagen en dat wordt dus de arbitrale score. Art. 12C2.

19 Deze denkpauze kan niet door de beugel. Noord had daar geen duidelijke bridge-technische reden voor en kon weten dat hij hiervan voordeel zou kunnen hebben (art. 73F2). Of oost niet toch had moeten doubleren is de vraag maar hij had nu een bridgetechnische reden om dat niet te doen. Een arbitrale score is op zijn plaats: $2\spadesuit + 1$ (art 12C2) voor OW. Art.12C2.

20 Het $5\clubsuit$ -bod kan zeker niet door de beugel. Dus NZ hebben voordeel van hun overtreding en dat moet worden weggenomen. Voor hen $4\spadesuit + 2$ voor OW (- 480), art. 12C2. Maar zijn OW benadeeld door de overtreding? Met AB9 achter H10 verzekert het spelen van $\clubsuit 9$ twee troefslagen voor +500. En dat is opgelegd. Dus OW houden hun score van +300. (Niet art. 16A2)

21 Zuid heeft gelijk. Hij kan nu zijn contract niet in de waagschaal stellen door de ruitensnit te nemen. Maar met nog hooguit 1 klaveren in west is die snit gratis. De WL moet dus artikel 64C toepassen: $3SA + 2$.

22 A, B en D zijn toegestaan. C is een voorbeeld van een BSC na een natuurlijke $1\clubsuit$ -opening en dan is het niet toegestaan (niet onder de huidige regeling en ook niet onder de nieuwe regeling: zie ook eerder in dit nummer). Voor de multi $2\diamond$ -opening is in de regeling expliciet een uitzondering gemaakt, voor het volgbod geldt die uitzondering niet. E is een voorbeeld van sluiersignalen.

23

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:		Spel nr. 1		
Pr nr	Contract		res	Score		MP
	NZ	OW		NZ	OW	
1	3SA	-2-	C	+400		+8
2		-1-			-400	-8
3	3 \clubsuit	-16-	C	+110		+1
4		-15-			+100	+5
5		-8-			+1100	+15
6	3 \clubsuit	-7-	C	+110		+1
7		-6-			-110	-1
8	4 \diamond !	-5-	-5	-1100		-15
9	3SA!	Arb	-3	-500		-11
10		-11-			-130	-2
11	4 \clubsuit	-10-	C	+130		+2
12	Arb	-9-	C		-550	-10
13	-14-			+150		+2
14	-13-	1SA	-3		-150	-2
15	4 \clubsuit		-2	-100		-5
16		-3-			-110	-1

De datumscore voor NZ is $+400 / 5 = +80$

**Nederlandse Bridge
Bond**

Spelnr: 4

Pr nr	Datum:		Groep:		imp scores per tafel			totaal imp	
	Contract		res	Score		Nevenpaar			
	NZ	OW		NZ	OW				
1	-2-			+100		-1	+5	-11	-7
2	-1-	3♠!	-1		-100	-5	+11	+1	+7
3		-8-			-140	-1	-6	+10	+3
4	3♦	-5-	-1	-100		-5	-6	-12	-23
5		-4-			+100	+5	+12	+6	+23
6	4♥	-7-	C	+620		+11	+10	+12	+33
7		-6-			-620	-11	-12	-10	-33
8	3♥	-3-	C	+140		+1	+6	-10	-3

25 U verdeelt het veld in 3 groepen van 11 en één losse speler. Iedere zaterdag spelen twee groepen van 11 tegen elkaar 11 rondes van 3 spellen een Scheveningen of een Mitchell (11 x 25 minuten is 275 minuten, oftewel 4 uur en 35 minuten). De laatste groep van 11 speelt samen met de losse speler een Howell 12. Iedere zaterdag speelt een andere groep van 11 in de Howell.

26

Tafels		Teams	
1	2	8 Trefle d'or	7 Equilibrium II
3	4	6 Gerbrand Hop	10 Bijkerk
5	6	5 PokerfACE	3 Heesbeen
7	8	4 Barreveld	1 Simons
9	10	9 Bruinsma	2 Kruijt

27

	Avond 1		Avond 2		Avond 3		IMP / Spel	Eind- resultaat in GIMP	Onderlinge Rangorde
	IMP	Aantal spellen	IMP	Aantal spellen	IMP	Aantal spellen			
Ans & Alie	+35	28	+17	28	+9	28	+61 / 84	+ 0.73	5
Bob & Bouke	+28	28	+19	24	+12	28	+59 / 80	+ 0.74	4
Cindy & Cees	+23	28	+41	28	+27	24	+91 / 80	+ 1.14	1
Daan & Diny	+10	24	+20	24	+30	28	+60 / 76	+ 0.79	2
Els & Evert	+85	28	-19	28	-2	28	+64 / 84	+ 0.76	3

28

	1	2	3	4	5	6	7	8
8	2	1	3	3	3	3	3	
7	3	4	2	2	2	2		
6	3	2	2	2	4			
5	1	2	2	4				
4	3	2	2					
3	3	4						
2	3							
1								

29.

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:			Spel nr. 17	
Pr nr	Contract		res	Score		MP
	NZ	OW		NZ	OW	
1						
2						
3	4♥	-8-	-2	-100		-6
4		-7-			-150	
5	2♠	11	C	+110		2
6		12			170	
7	1SA	-4-	+2	+150		
8		-3-			+100	+6
9						
10						
11		5			110	2
12	2♠	6	+2	+170		
13						
14						
15						
16						

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:			Spel nr. 18	
Pr nr	Contract		res	Score		MP
	NZ	OW		NZ	OW	
1						
2						
3	3♥	-8-	+1	+170		-4
4	-7-	4♠!	-2		-300	
5	11			+100		5
6	12	4♠!	2		300	
7	-4-			+300		
8		-3			-170	+4
9						
10						
11	5	4♠	2		100	5
12	6			+300		
13						
14						
15						
16						

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:			Spel nr. 19	
Pr nr	Contract		res	Score		MP
	NZ	OW		NZ	OW	
1						
2						
3	-8-			-600		0
4	-7-	3SA	C		+600	
5	11			+100		12
6	12	3SA	C		+600	
7	-4-			-600		
8	-3-	3SA	C		+600	0
9						
10						
11	5	5♠	4		100	12
12	6			600		
13						
14						
15						
16						

Nederlandse Bridge Bond

Datum:		Groep:			Spel nr. 20	
Pr nr	Contract		res	Score		MP
	NZ	OW		NZ	OW	
1						
2						
3	-8-			-620		+1
4	-7-	4♥	+1		+650	
5	11			650		10
6	12	2♥	3		+200	
7	-4-			-650		
8	-3-	4♥	C		+620	-1
9						
10						
11	5	4♥	4		+650	10
12	6			200		
13						
14						
15						
16						

Uitslagformulier Mitchell Duplicate Wedstrijd

Ontvangende vereniging

Bezoekende vereniging

Datum

	1 ^e ronde		2 ^e ronde		3 ^e ronde		4 ^e ronde		5 ^e ronde		6 ^e ronde	
	Tegen 7-8	IMP	Tegen 9-10	IMP	Tegen 11-12	IMP	Tegen 8-7	IMP	Tegen 10-9	IMP	Tegen 12-11	IMP
Paren 1 en 2	Spel 1	+7	Spel 5	+14	Spel 9	+7	Spel 13		Spel 17		Spel 21	
	2	+6	6	0	10	0	14		18		22	
	3	+9	7	+12	11	-3	15		19		23	
	4	+13	8	+13	12	-13	16		20		24	
	Tegen 9-10	IMP	Tegen 11-12	IMP	Tegen 8-7	IMP	Tegen 10-9	IMP	Tegen 12-11	IMP	Tegen 7-8	IMP
Paren 3 en 4	Spel 9	0	Spel 13	+11	Spel 17	-6	Spel 21		Spel 1		Spel 5	
	10	-1	14	-1	18	-4	22		2		6	
	11	-14	15	+11	19	0	23		3		7	
	12	+8	16	-6	20	+1	24		4		8	
	Tegen 11-12	IMP	Tegen 8-7	IMP	Tegen 10-9	IMP	Tegen 12-11	IMP	Tegen 7-8	IMP	Tegen 9-10	IMP
Paren 5 en 6	Spel 17	-2	Spel 21	-10	Spel 1	-7	Spel 5		Spel 9		Spel 13	
	18	-5	22	+1	2	+8	6		10		14	
	19	+12	23	+11	3	-2	7		11		15	
	20	-10	24	-6	4	0	8		12		16	

Score	IMP	Score	IMP	Score	IMP	Score	IMP	Score	IMP
0-10	0	170-210	5	430-490	10	1100-1290	15	2250-2490	20
20-40	1	220-260	6	500-590	11	1300-1490	16	2500-2990	21
50-80	2	270-310	7	600-740	12	1500-1740	17	3000-3490	22
90-120	3	320-360	8	750-890	13	1750-1990	18	3500-3990	23
130-160	4	370-420	9	900-1090	14	2000-2240	19	4000-	24

Namen bezoekende vereniging	1 ^e ronde	2 ^e ronde	Sub totaal	3 ^e ronde	Sub totaal	4 ^e ronde	Sub totaal	5 ^e ronde	Sub totaal	6 ^e ronde	Totaal
1	35-0	29-0	64-0	7-16	71-16						
2											
3	8-15	32-1	40-16	1-10	41-26						
4											
5	12-17	12-16	24-33	8-9	32-42						
6											
Totaal	55-32	73-17	128-49	16-35	144-84						
Namen ontvangende vereniging	1 ^e ronde	2 ^e ronde	Sub totaal	3 ^e ronde	Sub totaal	4 ^e ronde	Sub totaal	5 ^e ronde	Sub totaal	6 ^e ronde	Totaal
7	0-35	16-12	16-47	10-1	26-48						
8											
9	15-8	0-29	15-37	9-8	24-45						
10											
11	17-12	1-32	18-44	16-7	34-51						
12											
Totaal	32-55	17-73	49-128	35-16	84-144						